

कक्षा-आचार्य द्वितीयवर्ष
द्वितीय पत्रम् प्रमाणवार्तिकम्
विषयः बौद्धदर्शनम्

प्रेषकः

प्रो. विजय कुमार जैन
राष्ट्रीयसंस्कृतसंस्थानम्
लखनऊपरिसरः, लखनऊ

२१
षोडशनिम्

आचार्य द्वितीयवर्षम् - ~~सर्वम्~~

द्वितीयपत्रम् - प्रमाणवाचिम्

अध्यापकः - प्रो. विजय कुमार जी.

लघुतरीय-प्रश्नाः

प्रश्न १ - प्रत्यक्ष-प्रमाणस्य लक्षणम्

उत्तरम् - तत्र प्रत्यक्षं कल्पनापोढम् भ्रान्तम्

प्र. २ - कल्पना का ?

उत्तरम् - विशेषादि सम्बन्धवस्तु प्रतिमासाप्रतीतिः
कल्पना

प्र. ३, भ्रान्ति का ?

उत्तर - अन्यथा प्रतिमासो भ्रान्तत्वम् ।

प्र. ४, निर्विकल्पक - प्रत्यक्षस्य सिद्धिः कथं भवति ?

उ. न त्वत्तु तदिव तस्य विकल्प-उपजायते

निर्विकल्पकमेतदिति । अन्यथा विकल्प -
प्रत्यक्षवादिनोऽपि भावतु सविकल्पकमेतदिति न जायते

निश्चयस्तावत् कुतः सविकल्पकत्वव्यवहारः ।

विकल्परहितप्रत्यक्षां स्वसंवेदनादेव प्रतीयते ।

प्र. ५, कः नाम विकल्पः

उत्तर - विकल्पो हि नाम जनयति, नामापि विकल्पस्य नाम -
संश्लेषो विकल्पः प्रत्यात्मने शतमानुभूयते ।